

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

DISPOZIȚIE
mun. Chișinău

„30 decembrie 2022

nr. 905-d

Cu privire la fortificarea capacităților serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor de a răspunde la situații de criză umanitară și pandemică, inclusiv prin pilotarea serviciilor mobile (out-reach) și de la distanță adolescenților și tinerilor în stare de vulnerabilitate și de risc

În conformitate cu prevederile Legii ocrotirii sănătății nr.411/1995, Programul Național pentru protecția copilului pe anii 2022-2026 și a Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia, în scopul extinderii serviciilor prestate de centrele de sănătate prietenoase tinerilor pentru a asigura accesul adolescenților din mediul rural, precum și în temeiul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 148/2021,

DISPUN:

1. Se aprobă Instrucțiunea cu privire la măsurile suplimentare de fortificare a capacităților serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor de a răspunde la situații de criză, inclusiv prin dezvoltarea serviciilor mobile (out-reach) și de la distanță, adolescenților și tinerilor în stare de vulnerabilitate și de risc (anexa nr.1).

2. Se instituie Linia verde telefonică, YK SUPPORT LINE, cu numărul 080080022 (apel gratuit), care va funcționa în regim non-stop (24 de ore/7 zile pe săptămână), pentru oferirea suportului informativ și consultativ adolescenților și tinerilor pe problemele prioritare ale sănătății lor, în special ce țin de sănătatea mintală cu focusare în prevenirea suicidului, sănătatea sexual-reproductivă, violență și alte întrebări relevante pentru acest grup de vârstă.

3. Linia verde va activa în baza Centrului de Resurse la nivel Național în Servicii de Sănătate Prietenoase Tinerilor Neovita cu implicarea în gărzii de la distanță a psihologilor consultanți din CSPT/YK, dacă au trecut instruirea specială. Cheltuielile de asigurare a funcționalității Liniei verzi și instruirea operatorilor și consultanților pentru oferirea suportului consultativ-metodologic prestatorilor de servicii medicale în contextul managementului clinic al cazurilor de viol etc., vor fi acoperite de către Asociația Sănătate pentru Tineri, cu suportul UNICEF Moldova.

4. Se aprobă pilotarea acordării, de către Centrul de Resurse la nivel Național în Servicii de Sănătate Prietenoase Tinerilor „Neovita” din cadrul IMSP Asociația Medicală Teritorială Rîșcani, cu coordonarea și implicarea tuturor IMSP AMT subordonate Direcției Sănătății a Consiliului municipal Chișinău și IMSP Centre de Sănătate municipale; inclusiv de către IMSP Centrul de Sănătate Cimișlia, a serviciilor de sănătate prietenoase tinerilor de către echipele mobile multidisciplinare ale CSPT/YK cu ajutorul Clinicilor medicale mobile, recepționate în cadrul proiectului „Salvați Copiii” din România, echipe pentru a oferi pachetele de servicii YK out-reach în municipiul Chișinău și raionul Cimișlia pentru adolescenții și tinerii aflați în stare de vulnerabilitate, în special din mediul rural (anexa nr.2).

Cheltuielile de întreținere a mașinilor și procurare a petrolului pentru perioada pilotării vor fi acoperite de către Asociația Sănătate pentru Tineri cu suportul proiectului „Salvați Copiii” din România.

5. Centrul de Resurse la nivel Național în Servicii de Sănătate Prietenoase Tinerilor „Neovita”, IMSP Asociația Medicală Teritorială Rîșcani, de comun cu IMSP Centre de Sănătate/Centre ale Medicilor de Familie/Asociații Medicale Teritoriale vor asigura:

- 1) pilotarea Liniei verzi telefonice, YK SUPPORT LINE, prin desemnarea persoanelor responsabile de recepționarea apelurilor telefonice a psihologilor consultanți din toate CSPT/YK;
- 2) asigurarea psihologilor din cadrul CSPT/YK instruiți în efectuarea gărzilor de la distanță la Linia verde cu laptopuri și accesoriile necesare (căști, microfoane etc.);
- 3) evidența problemelor de sănătate abordate de către adolescenți și tineri în cadrul apelurilor telefonice, inclusiv raportarea organelor competente despre cele legate de violență.

6. Centrul de Resurse la nivel Național în Servicii de Sănătate Prietenoase Tinerilor „Neovita”, IMSP Centrul de Sănătate Cimișlia vor asigura:

- 1) organizarea deplasărilor echipelor multidisciplinare ale CSPT/YK cu ajutorul Clinicilor medicale mobile în teritoriul de deservire/localitățile rurale, recepționate în cadrul proiectului „Salvați Copiii” din România, conform Programului aprobat și coordonat cu autoritățile competente de la nivel local;
- 2) oferirea pachetului de servicii YK out-reach în municipiul Chișinău și raionul Cimișlia pentru adolescenții și tinerii aflați în stare de vulnerabilitate, în special din mediu rural, conform volumului de servicii stabilit în anexa nr.2;
- 3) conlucrarea cu instituțiile medico-sanitare publice de asistență medicală primară raionale și rurale, autoritățile publice locale, instituțiile de învățământ, centrele de plasament temporar a refugiaților pentru instalarea în siguranță a Clinicii medicale mobile și prestarea serviciilor în conformitate cu actele normative;
- 4) evidența și raportarea serviciilor prestate în conformitate cu cerințele actelor normative.

7. Centrul de Resurse la nivel Național în Servicii Sănătate Prietenoase Tinerilor „Neovita” va asigura:

- 1) funcționalitatea Liniei verzi a rețelei YKSUPPORTLINE 080080022 și instruirea specialiștilor implicați în activitatea acesteia;
- 2) acordarea suportului consultativ-metodic pentru pilotarea modelelor noi inovative de asistență a sănătății adolescenților și tinerilor în condiții de criză umanitară și pandemică, în special Liniei verzi a rețelei YKSUPPORTLINE 080080022, serviciului mobil YK-mobile etc.
- 3) monitorizarea și documentarea rezultatelor pilotării serviciilor noi și elaborarea în comun cu instituțiile relevante a propunerilor pentru dezvoltarea cadrului normativ în vederea susținerii durabilității implementării serviciilor inovative eficiente de sănătate pentru adolescenți și tineri, în special celor în stare de vulnerabilitate sporită, din localitățile rurale.

8. Controlul executării prezentei Dispoziții se pune în sarcina Secției politice în domeniul asistenței medicale primare și comunitare.

Secretar

Ion PRISĂCARU

Instrucțiunea
cu privire la măsurile suplimentare de fortificare a capacităților serviciilor
de sănătate prietenoase tinerilor de a răspunde la situații de criză, inclusiv prin pilotarea
serviciilor mobile (out-reach) și de la distanță, adolescenților și tinerilor în stare de
vulnerabilitate și de risc

1. Centrele de Sănătate Prietenoase Tinerilor/Youth Klinici-le (CSPT/YK) acordă servicii de sănătate prietenoase tinerilor în conformitate cu Standardele de calitate a Serviciilor de Sănătate Prietenoase Tinerilor, Normele de funcționare a Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor, ajustate la cadrul normativ în vigoare referitor la acordarea asistenței medicale populației în situații de criză, în conformitate cu actele normative relevante ale Ministerului Sănătății.

2. Obiectivele de sănătate relevante pentru rețeaua CSPT/YK: reducerea incidenței infecțiilor sexual-transmisibile, inclusiv HIV printre adolescenți și tineri; reducerea numărului sarcinilor precoce și nedorite printre tineri; reducerea problemelor de sănătate mintală în rezultatul utilizării de substanțe psihoactive (alcoolism, narcomanie, tabacism); reducerea tulburărilor psiho-emoționale și de personalitate; reducerea problemelor de sănătate în rezultatul violenței; reducerea dereglărilor de nutriție, în special malnutriția (I, Fe), inclusiv obezitate; reducerea devierilor în dezvoltarea pubertară, în perioade de criză pot să se completeze cu acțiuni specifice de răspuns în dependență de tipul crizei- epidemice, calamități naturale, umanitare etc.

3. Serviciile CSPT/YK în condiții de criză se focusează pe populația țintă a SSPT - adolescenți și tineri de 10-24 ani și pe tinerii aflați în stare de vulnerabilitate până la 35 ani, în mod special pe următoarele grupuri de adolescenți și tineri vulnerabili:

- 1) copiii străzii și adolescenții rămași fără supravegherea părintească;
- 2) adolescenții din familii vulnerabile (familii cu Tbc, HIV, sărăcie, violență, în conflict cu legea, părinți ce suferă de alcoolism etc.);
- 3) adolescenții și tinerii din populația cheie (persoane care utilizează droguri, persoanele care practică sexul comercial, bărbați care întrețin relații sexuale cu bărbați și persoanele transgen și non-binare) și persoane care trăiesc cu HIV;
- 4) tinerii în conflict cu legea și implicați în traficul cu ființe umane;
- 5) tinerii cu patologii cronice și nevoi speciale (dizabilități, cerințe educaționale speciale);
- 6) tinerii migranți/refugiați;
- 7) tinerii neangajați și neîncadrați în procesul de studii (NEET).

4. Direcții cheie de activitate a CSPT/YK în condiții de criză se mențin similare celor prevăzute de normele de funcționare a Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor (Ordinul MS nr. 868 din 31.07.2013) cu următoarele particularități și completări:

1.1. Activități de promovare a sănătății și dezvoltării adolescenților și de prevenire primară adresează toate problemele prioritare ale sănătății și promovează modul sănătos de viață printre adolescenți și tineri în context de criză. Utilizează toate modele de informare – cele cu prezentă fizică, dar dezvoltă și adaptează la condițiile de criză și canalele de informare la distanță (internet, radio, TV etc.) și cele out-reach (în comunități, instituții de învățământ, cămine, centre de plasament temporar etc). Se focusează pe aceleași grupuri țintă de populație – adolescenți și tineri, specialiști, membri ai comunității/părinți – cu un accent aparte pe adolescenții și tinerii cei în stare de vulnerabilitate, părinți/îngrijitori ai adolescenților. Se orientează eforturile în perioada de criză pe următoarele tipuri de activități instructiv-metodice:

- 1) ore informative pentru adolescenți, părinți efectuate în cadrul centrelor și cu deplasare, la posibilitate în comunități, instituții de învățământ, cămine, centre de plasament temporar etc;
- 2) focusare pe măsurile de informare on-line, pe rețelele de socializare:
  - distribuirea în mod continuu pe rețelele de socializare a materialelor elaborate la nivel național (MSMPS, OMS, UNICEF, YK etc.);

- postări informative și motivaționale bazate pe evidențe;
- elaborarea și distribuirea în comun cu voluntarii a mini-video informaționale și motivaționale;
- organizarea și difuzarea live-lor la nivel național, local (daca sunt capacități);
- webinare on-line cu specialiștii pe problemele de sănătate prioritare a CSPT/YK etc;
- participarea în emisiuni TV, radio, scrierea articolelor în mas-media;
- ședințe de învățare colaborative, în mod on-line și cu prezentă fizică etc.
- activități comune pe rețea YK în cazul zilelor internaționale relevante;
- implementarea programelor tematice educative, cum ar fi clubul/tabăra voluntarilor; clubul părinților; programele de educație antenatală pe părinții adolescenți și tineri etc.

Materialele informative se elaborează păstrând mesajele cheie elaborate la nivel de MS, rețeaua YK, cu respectarea regulilor de promovare a brand-ului YK și se distribuie atât prin intermediul rețelelor electronice de comunicare, a materialelor info ce pot fi plasate (stickere, postere etc), cât și pe panouri informative ale CSPT/YK, spațiilor de așteptare ale instituțiilor medicale, de învățământ, biblioteci, centre de tineret și alte locuri publice permise; în cadrul activațiilor personale și de grup. Pentru perioadele situațiilor de urgență de sănătate publică, de evitat distribuirea materialelor pe hârtie pentru distribuție individuală (cărți de vizită, bucle, broșuri etc) în locuri publice (cu excepția holurilor de așteptare și Info-Point-urile a CSPT/YK.

1.2. Serviciile medicale integrate cu asistența psiho-socială, se focusează, pe lângă serviciile oferite tradițional în cadrul vizetelor beneficiarilor în centre, în mod special pe dezvoltarea serviciilor de la distanță (consultanții on-line, telemedicină liniei fierbinte telefonică YK SuportLine) și cele mobile de asistentă în situații de criză:

- 1) oferirea pachetului de inițial minim de servicii medicale (PIMS) pentru sănătatea reproducerii în situații de criză pentru adolescenți și tineri;
- 2) oferirea asistenței conform celorlalte probleme prioritare de sănătate adresate de CSPT/YK, conform pachetului de servicii în vigoare;
- 3) participarea la efectuarea examenelor profilactice ale adolescenților, inclusiv recruților;
- 4) asistența psiho-socială în perioada de criză se focusează pe asistență adolescenților și tinerilor, părinților acestora, lucrătorilor medicali implicați în răspunsul la criza existentă. Pachetul de asistența psiho-socială include asistența psihologică de urgență și consiliere psihologică și terapie personală. Asistența psihologică este asociată cu ședințe de intervizie/supervizie regulate.
- 5) respectarea strictă a regulilor de securitate a personalului și a beneficiarilor conform cerințelor în vigoare.

1.3. Servicii mobile (out-reach) ar putea fi prioritare pentru a ajunge la adolescenții și tinerii în stare de vulnerabilitate, în special cei din mediu rural în condițiile crizelor umanitare, calamităților naturale, în special prin intermediul mașinilor special echipate YK Mobile. În situațiile de restricții pandemice astfel de servicii, în special fără existența unor mașini special echipate ar putea fi foarte limitate.

În afara Centrului pot fi organizate atât activități informative-educative cât și prestate serviciile integrate medicale și psiho-sociale. Volumul serviciilor oferite out-reach de către echipele CSPT/YK depinde de resursele umane disponibile, dacă există sau nu mașina specială echipată tip YK Mobile; consumabile medicale și nemedicale disponibile. Pachetul de servicii mobile oferite în baza mașinilor YK Mobile este descris în anexa nr.2.

1.4. Pachetul inițial minim de servicii (PIMS) pentru sănătatea reproducerii în situații de criză este oferit în cadrul CSPT/YK în corespundere cu Standardele de Calitate SSPT (ordinul MS nr.168 din 12.06.2009) și Planul de acțiuni privind consolidarea capacităților naționale de răspuns în caz de crize umanitare, situații excepționale sau urgențe de sănătate publică, prin asigurarea pachetului inițial de servicii pentru sănătatea reproducerii în situații de criză (ordinul MSMPS nr.1424 din 11 decembrie 2019):

- 1) Prevenirea sarcinii nedorite și avortului nesigur
- 2) Prevenirea HIV și ITS

- 3) Managementul clinic al victimelor violului
- 4) Prevenirea creșterii morbidității și mortalității materne și neonatale, în special ce ține de sarcină la adolescente (tabelul 1)

Tabelul 1. Pachetul inițial minim de servicii (PIMS) pentru sănătatea reproducerii în situații de criză este oferit în cadrul CSPT/YK

Problemele SSR/Componentele pachetului	Prevenirea sarcinii nedorite și avortului nesigur	Prevenirea HIV și ITS	Managementul clinic al victimelor violului	Conduita sarcinii la adolescente
Informare (poate oferită prin comunicare personală și la distanță) despre	concepție, contracepție, particularitățile sarcinii la adolescente, avortul în siguranță	riscurile/prevenirea a ITS/HIV, necesitatea testării la HIV, profilaxie post-expunere (PPE), serviciile de suport persoanelor care trăiesc cu HIV	formele de violență, serviciile existente de suport în caz de violență	asistență perinatală, schimbările organismului în sarcină, cum decurge nașterea, alăptarea naturală, serviciile existente de suport etc
Consiliere (poate fi oferită prin consiliere personală și la distanță)	consiliere contraceptivă („Ajutor”), pre-avort, post-avort	consiliere pre-, post-test la HIV și ITS	acordarea suportului de bază linie (“LIVES”) pentru victimele violului	de abordare a comportamentelor sigure în sarcină și în naștere;
Asistenta psiho-socială (poate oferită prin comunicare personală și la distanță)/ Servicii medicale	oferirea COC și altor tipuri de contraceptive disponibile, inclusiv contracepția de urgență; înserarea DIU, administrarea contraceptivului injectabil, oferirea, efectuarea procedurilor de avort în siguranță (oferirea pastilelor pu avort medicamentos, efectuare VAM) la asigurarea condițiilor corespunzătoare, conform cerințelor MS	testare expres, colectarea testelor, tratamentul sindromal ITS (opțional oferirea medicamentelor pu tratamentul sindromal pentru tinerii în stare de vulnerabilitate), distribuirea de prezervative. Testare, diagnostic, tratament, prevenirea infecțiilor oportuniste la HIV-infecți, oferirea profilaxiei post-expunere (PPE)	identificarea cazurilor, documentarea și colectarea probelor, dacă este cazul; tratament compasional și confidențial, inclusiv: contracepție de urgență; tratarea ITS; profilaxie post-expunere (PPE) pentru prevenirea transmiterii HIV; îngrijirea rănilor și prevenirea tetanosului; prevenirea hepatitei B	efectuare teste la sarcină, consultarea obstetrician-ginecologului conform standardului de asistență antenatală a gravidelor minore; asistenta psiho-socială de spore a adaptării față de sarcină, și de reintegrare socială post-natală

Referire	- la secțiile de ginecologie, centrele perinatale după caz etc.	investigații de laborator la ITS, la infecționist, sau serviciu dermatovenerologic, internare în instituțiile spitalicești – secțiile de boli comunicabile; la ONG care lucrează cu populația cheie, la programele de reducere a noxelor etc.	raportarea cazurilor identificate conform legislației în vigoare, reieșind din interesele superioare ale minorului și acordul pacientului matur; implicarea, unde este necesar a serviciului de tutela și curatelă; referirea la alte servicii, de exemplu, medicale, psihologice și sociale.	la MF pentru evidența sarcinii; implicarea, unde este necesar a serviciului de tutelă și curatelă și referirea la echipele multidisciplinare de lucru cu copii aflați în dificultate, la organizații de caritate, centre de plasament, internare în instituțiile spitalicești – secțiile de ginecologie, centre perinatale etc.
-----------------	---	---	---	---

5. Evidența și raportarea activităților se va efectua în formele de evidență și raportare în vigoare pe hârtie și/sau în Sistemul informatic automatizat "Youth Clinic", adaptat pentru înregistrarea inclusiv a activităților instructiv – metodice și consultative, atât cu prezență fizică cât și de la distanță, generarea rapoartelor corespunzătoare (ex. forma 49 san.).

6. Normativele de timp ale personalului CSPT/YK se bazează pe actele normative în vigoare, în special Normele de funcționare a CSPT (ord. MSMPS nr.868 din 31.07.2013) și sunt ajustate la condițiile de criză, care solicită de la angajați timp suplimentar pentru asigurarea condițiilor de securitate, pentru auto-perfecționare în metodele noi de lucru, inclusiv cele de la distanță, luarea măsurilor de prevenire a arderii profesionale. Programul de lucru al specialistului CSPT constituie 35 ore utilizate pentru realizarea activităților Centrului. Volumul de lucru ale specialiștilor CSPT/YK pentru tipurile de activități cheie a centrelor în promovarea sănătății și adresarea problemelor de sănătate ale tinerilor sunt prezentate în tabelul 2.

Tabelul 2. Volumul/intensitatea de lucru a specialiștilor CSPT/YK în condițiile de criză umanitară și pandemică.

Tipul activității	Volumul/intensitatea pe lună	Specialiștii vizați/ Sursa de verificare
Activitatea consultativă. Nr. lunar de consultații individuale oferite	1 salariu medic – min 102 - max.168 consultații 1 salariu psiholog/psihoterapeut – min 34-max. 56 consilieri 1 salariu asistent social – min 25 - max. 42 consilieri 1 salariu de consilier HIV/moasă/asistentă cu funcție de consilier – min 70 - max.115 consilieri	Toți specialiștii consultanți Registrul activităților consultative CSPT (formular nr. 071-1/e)/ Sistemul informatic automatizat "Youth Clinic"

<p>Activitatea instructiv-metodică Nr. lunar de ore dedicate activităților instructive-metodice</p>	<p>1 salariu specialiștii consultanți medici, psihologi, asistenți sociali - min 40 ore p-u activități instructiv-metodice, inclusiv, min. 2 activități organizate/moderate/îndeplinite (ore informative, treninguri, seminare, emisii/articole mas-media, on-line etc.) în calitate de responsabil principal</p> <p>1 salariu șef de centru, coordonator activități IEC/voluntariat, specialist în monitorizare și evaluare min. 70 ore pentru activități instructiv-metodice, inclusiv, min. 4 activități organizate/moderate/îndeplinite (ore informative, treninguri, seminare, emisii/articole mas-media, on-line etc.), responsabil principal pentru calitatea serviciilor</p> <p>1 salariu personalul medical mediu, recepționist CSPT/YK - min 15 ore lunar p-u activități instructiv-metodice.</p>	<p>Toți specialiștii Centrului Registrul activităților instructiv-metodice CSPT (formular nr. 071-2/e)/ Sistemul informatic automatizat "Youth Klinik"</p>
--	---	--

7. CSPT/YK activează în baza unui program flexibil de lucru, în dependență de particularitățile și necesitățile beneficiarilor și contextul de criză, cu ore de lucru în prima și în a doua jumătate de zi, cu prezeță personală și de la distanță, în incinta centrului și prin intermediul serviciilor mobile (out-reach).

8. Personalul CSPT este responsabil de respectarea cu strictețe a prevederilor actelor normative existente de răspuns la crizele umanitare, situații excepționale sau urgențe de sănătate publică, focusate pe asigurarea securității proprii și cea a beneficiarilor.

Normele de funcționare a Serviciului mobil în cadrul Centrelor de Sănătate Prietenoase Tinerilor/Youth Clinic – YK Mobile

1. Scopul dezvoltării Serviciului mobil în cadrul CSPT/YK este sporirea accesului adolescenților și tinerilor aflați în stare de vulnerabilitate, în special din mediu rural, la servicii de sănătate prietenoase tinerilor, prin intermediul deplasării echipelor mobile în teritoriu. În contextul crizelor umanitare, a calamităților naturale accesul acestor adolescenți și tineri la servicii de sănătate fiind limitat, induce necesitatea de a fortifica CSPT/YK cu servicii mobile.

2. Pachetul serviciilor mobile din cadrul CSPT/YK acordat de către echipa multidisciplinară mobilă rezultă din pachetul reglementat de servicii de sănătate prietenoase tinerilor, Standardele de calitate ale SSPT și depinde de resursele umane disponibile, dacă există sau nu mașina specială echipată tip YK Mobile; consumabile medicale și nemedicale disponibile. Pachetul de servicii mobile oferite în baza Clinicii YK Mobile este descris în următorul tabel:

Tabel. Pachetul sumar de servicii oferite de echipele mobile în baza mașinilor YK Mobile

Tipul serviciilor	Descrierea sumară
Informare	Referitor la: <ul style="list-style-type: none"> - serviciile YK existente pentru ei, - comportamente de sănătate sigure, - 7 probleme prioritare de sănătate în conformitate cu standardele de calitate pentru SSPT și suplimentar la acestea, probleme în funcție de nevoile locale (ex. Tbc) Metode: <ul style="list-style-type: none"> - distribuirea materialelor informative, - discuții individuale sau activități de informare în grupuri mici.
Consiliere	<ul style="list-style-type: none"> - Consiliere confidențială privind HIV - Consiliere contraceptivă - Consiliere motivațională pentru comportamente sigure/Intervenție de comunicare scurtă privind sexualitatea și alte probleme - Suport psihologic de bază Dacă este implicat și psihologul în echipa mobilă: <ul style="list-style-type: none"> - asistența psihologică de urgență și consiliere psihologică și terapie personală
Servicii medicale	Servicii medicale acordate de către medici în echipa mobilă: <ul style="list-style-type: none"> - examinare medicală cu scop profilactic; - indicarea tratamentului, inclusiv a tratamentului sindromal pentru ITS cu oferirea medicamentelor corespunzătoare - USG cu ultrasonograf portabil unde este disponibil aparatul și specialistul instruit - alte servicii în funcție de resursele disponibile ale Centrului YK - distribuție de prezervative, contraceptive - testare HIV voluntară cu teste rapide HIV - teste expres pentru ITS (sifilis, hepatite, gonoree, Chlamydia, Trichomonas) - test expres pentru sarcină

	<ul style="list-style-type: none"> - expres test la Hb - antropometria
Referire	<ul style="list-style-type: none"> - Pentru CTV, testare pentru ITS, programe de reducere a noxelor, tratament pentru ITS/HIV, servicii de avort în condiții de siguranță, reabilitare, programe de sprijin social, alte servicii furnizate de specialiștii YK și alte servicii existente de sănătate și suport social.
Program de reducere a noxelor	<p>Este opțional (adaptat la nevoile locale):</p> <ul style="list-style-type: none"> - consumabile igienice - schimb de seringi, - medicamente pentru terapia de substituție etc.

3. Personalul implicat în Serviciul mobil în cadrul CSPT/YK constă din specialiștii existenți ai centrului (medici, psihologi, asistenți sociale, moașe, asistente medicale), care efectuează în mod planificat ieșiri scurte în cadrul YK Mobile în localitățile rurale, sectorul deservit.

4. În cazul când CSPT/YK este înzestrat cu o mașină specială YK Mobile, echipa poate consta din 2-3 persoane: șoferul și 1-2 consultanți. Ca consultanți în echipă YK Mobile pot fi specialiștii existenți ai centrului sau pot fi angajate suplimentar 1-2 asistente medicale special instruite pentru a activa doar în serviciul mobil, sau în mod mixt – o asistentă out-reach și un specialist YK de gardă în echipa mobilă. În echipă pot fi implicați și voluntari ai CSPT/YK.

5. Modul de organizare a serviciilor în afara centrului este în dependentă de resursele disponibile și sarcinile concrete pentru fiecare intervenție și constau din intervenții unitare (ca de exemplu o ora informativă cu adolescenții dintr-un centru de refugiați sau dintr-o instituție de învățământ) și gărzi cu locuri de staționare conform unui grafic prestabilit în anumite puncte de staționare pentru echipă în baza mașinilor YK Mobile.

6. Echipamentul de bază necesar pentru a oferi pachetul sumar de servicii mobile oferite în baza mașinilor YK Mobile constă în:

- mașina special echipată cu o zonă de consultanță completată cu masă de examinare, fotoliu ginecologic, antropometru, dulapuri, rafturi și chiuvetă. Are propriul generator și unitate separată de aer condiționat;
- consumabile medicale: echipament medical individual de protecție (măști, mănuși medicale, halate); remedii igienice, dezinfectante, prezervative, contraceptive, teste expres, medicamente pentru tratament sindromal etc.;
- instrumente medicale getabile pentru examenul medical de bază, inclusiv pentru examenul ginecologic;
- truse pentru primul ajutor;
- opțional: ultrasonograf portativ;
- materiale informative, cărți de vizite.

7. Activitatea echipelor mobile YK este organizată și supervizată de Șefii CSPT/YK, coordonată, cu administrația IMSP implicate, reprezentanții APL, alți factori de decizie relevanți, în special ce ține de stabilirea graficilor de vizite și punctele de staționare a mașinilor YK Mobile.